

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP050 Основи наукових досліджень / Fundamentals of Scientific Research
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	Економіка та управління бізнесом
Семестр	1
Курс	2 курс (за скороченою формою навчання) 3 курс (повний термін навчання)
Анотація курсу	Дисципліна «Основи наукових досліджень» спрямована на формування у студентів вмінь: - здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для встановлення причинно-наслідкових зв'язків між соціальними подіями та явищами; - формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження; - презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців, оперувати категоріями, поняттями і фактами під час методологічного обґрунтування дослідницьких програм і проектів, процедур і технік; - проводити аналіз результатів наукових досліджень; формувати висновки та пропозиції; оформляти результати дослідження у вигляді наукових тез, доповідей, статей.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=406
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Д.політ.н. Васильчук Є.О. Канали комунікації: чат у moodle, zoom, сторінка у FB https://www.facebook.com/profile.php?id=100001694317844
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_ee24.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP050 Основи наукових досліджень / Fundamentals of Scientific Research
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
	природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки, на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістово інтерпретувати отримані результати. СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
Перелік програмних результатів навчання	ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Вербалний метод; пояснально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; репродуктивний метод; робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP050 Основи наукових досліджень / Fundamentals of Scientific Research
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Зміст дисципліни	
Тема 1 НАУКА ТА ЇЇ РОЛЬ У РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	Поняття науки Базові поняття Економічна ситуація в галузі науки Типові схеми фінансування Науково-технічна політика Пріоритети наукових досліджень Класифікація наук
Тема 2 НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	Наукове дослідження. Етапи наукового дослідження Ефективність наукових досліджень Впровадження завершених наукових досліджень у виробництво
Тема 3 МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ЗНАННЯ	Методологія наукових досліджень Загальнонаукова й філософська методологія: сутність, загальні принципи
Тема 4 ВИБІР НАПРЯМКУ Й ПЛАНУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ. АНАЛІЗ ТЕОРЕТИКО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ФОРМУЛЮВАННЯ ВИСНОВКІВ	Формульовання теми наукового дослідження Обґрунтування актуальності обраної теми Визначення об'єкта й предмета дослідження Постановка мети й конкретних завдань дослідження Вибір методу (методики) проведення дослідження Формульовання висновків та оцінка отриманих результатів
Тема 5 НАУКОВА ІНФОРМАЦІЯ: ПОШУК, НАКОПИЧЕННЯ І ОБРОБКА	Наукова інформація та її джерела Робота із джерелами інформації
Тема 6 ОСОБЛИВОСТІ ПАТЕНТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	Сутність патентних досліджень Види робіт з патентних досліджень
Тема 7 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ	Загальні вимоги до науково-дослідної роботи Загальна структура науково-дослідної роботи
Тема 8 МІЖНАРОДНА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	Джерела міжнародного права, що регулюють відносини щодо інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Особливості захисту комерційних позначень за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності. Принципи охорони прав авторів за Бернською конвенцією про охорону літературних і художніх творів. Участь України у міжнародній системі захисту права інтелектуальної власності.

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP050 Основи наукових досліджень / Fundamentals of Scientific Research
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Тема 9 ОХОРОНА ПРАВА НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	Принципи та цілі правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. Охорона прав на об'єкти промислової власності. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав. Охорона прав на комерційні позначення (засоби індивідуалізації). Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.
Тема 10 ПРАВА НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК ІНВЕСТИЦІЯ І ТОВАР	Права на об'єкти інтелектуальної власності як товар, інтелектуальний капітал та нематеріальний актив. Поняття та способи комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності. Способи, переваги та недоліки передачі прав на об'єкти інтелектуальної власності.
Тема 11 ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	Мета та цілі оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Підходи до оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Послідовність оцінювання вартості об'єктів права інтелектуальної власності. Облік та амортизація нематеріальних активів.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна добросередінність	У випадку недотримання політики академічної добросередінності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК». Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Залік у кінці семестру за результатами поточної успішності

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль та семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбувається у формі модульного контролю

Розрахунок підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (S).

Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить 1.

Формула: O=S×1

Накопичування балів з навчальної дисципліни: поточний контроль

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
Усні відповіді за темами 11 по 5 балів	55
Модульні контрольні (2 к.р. по 15 балів)	30
Реферат	15
Разом	100

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної

Критерії оцінювання усних відповідей:

5 б. Знання є глибокими, міцними, системними; учень вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища і факти, виявляти й відстоювати особисту позицію.

4 б. Студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням). Відповідь учня правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень

3 б. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності

2 б. Відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення;

1 б. Відповідь неконкретна, студент орієнтується лише в деяких поняттях предмету

Критерії оцінювання модульних робіт

13-15 б. Студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів.

10-12 б. Повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

6-9 б. повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

3-5 б. студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

1-2 б. не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Критерії оцінювання творчих робіт

20- 30 б. У презентації відображені глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, віправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю

10-19 б. Презентація має задовільняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії.

1-9 б. Проект сфокусований на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Афанасьев А. О. Основы научных исследований : навч. посібн. / А. О. Афанасьев, Е. В. Кузькін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 96 с.
2. Дороніна М. С. Технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми і приклади) : навч. посібн. / М. С. Дороніна. – З-те вид., випр. і доп. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 120 с.
3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
4. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження / С. В. Мочерний . – Львів : Світ, 2001. – 416 с.
5. Пономаренко В. С. Аналіз даних у дослідження соціально-економічних систем / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 432 с.
6. Коваль П.В. Оцінка ризиків та ймовірності досягнення прогнозованих параметрів процесу відтворення в аграрних підприємствах. / П.В. Коваль // Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць. / наук. ред. І. Г. Манцуров. – 2010. – Вип. 11 (114). – С. 71-78.
7. Коваль П.В. Методичні підходи щодо прогнозування темпів відтворення аграрного підприємства. / П.В. Коваль // Збірник наукових праць. Наукові записки. Серія «Економіка» – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2010. – Випуск 14. - С. 178-187.
8. Лук'яненко І.Г. Динамічні макроеконометричні моделі. Новий концептуальний підхід./ І.Г. Лук'яненко — К. : Видавничий дім "КМ Академія", 2003. — 50 с.
9. Лук'яненко І.Г. Сучасні економетричні методи у фінансах: навч. посіб. / Лук'яненко І.Г., Городніченко Ю.О. – К. : Літера ЛТД, 2002. – 352 с.
10. Коваль П.В. Дослідження темпів і пропорцій відтворення в сільському господарстві за допомогою моделей лонгітудних даних./ П.В. Коваль // АгроЯнком. – 2006. - № 3-4. – С. 41-46.

11. Дем'яненко С.І. Непараметричний аналіз в АПК : навч. посіб. / С.І. Дем'яненко, О.В. Нів'євський. – К. : КНЕУ, 2009. – 195, [5] с.
12. Коваль П.В. Ефективність функціонування аграрних підприємств в умовах зміни темпів і пропорцій відтворення ресурсного потенціалу. / П.В. Коваль // Економіка АПК. – 2005. - № 8. – С. 45-52.
13. Сільське господарство України: криза та відновлення / [за ред. Штефана фон Крамона-Тaubаделя, Сергія Дем'яненка, Арніма Куна]. – К. : КНЕУ, 2004. – 2007 с.